

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

Τι σημαίνουν οι αυριανές κάλπες στην Τουρκία

Θα ολοκληρώσουν τα αποτελέσματα την πολιτική ηγεμονία του Ερντογάν όπως αυτή επιβεβαιώθηκε κατά τις περυσινές εκλογές; Ή μήπως θα εδραιώσουν τους τρεις μεγαλύτερους μητροπολιτικούς δήμους της Κωνσταντινούπολης, Αγκύρας και Σμύρνης ως προϋπόγρια της αντιπολίτευσης;

Καθώς στην Τουρκία διεξήχθησαν προεδρικές και βουλευτικές εκλογές τον Μάιο του 2023, οι αυριανές δημοτικές εκλογές είναι οι τελευταίες προγραμματισμένες μέχρι και το 2028. Τα αποτελέσματα επομένως θα επιδράσουν καθοριστικά στη διαμόρφωση του πολιτικού τοπίου. Είτε θα ολοκληρώσουν την πολιτική ηγεμονία του προέδρου Ερντογάν όπως αυτή επιβεβαιώθηκε κατά τις περυσινές εκλογές είτε θα εδραιώσουν τους τρεις μεγαλύτερους μητροπολιτικούς δήμους της Κωνσταντινούπολης, Αγκύρας και Σμύρνης ως το προϋπόγριο της αντιπολίτευσης και τον Εκρέμ Ιμάμογλου ως τον φυσικό της ηγέτη και ανθυποψήφιο του προέδρου Ερντογάν στις επόμενες προεδρικές εκλογές.

Πρέπει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τον τουρκικό εκλογικό νόμο για τις δημοτικές εκλογές δεν υπάρχει δεύτερος γύρος: δήμαρχος εκλέγεται όποιος υποψήφιος συγκεντρώσει τις περισσότερες ψήφους, ακόμη και αν αυτές υπολείπονται της απόλυτου πλειοψηφίας. Κατά τις εκλογές του Μαρτίου 1994 π.χ. ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν είχε σημειώσει την πρώτη μεγάλη επιτυχία της πολιτικής του σταδιοδρομίας εκλεγόμενος δήμαρχος στον μητροπολιτικό δήμο της Κωνσταντινούπολης με μόνο 25,19%. Τοίτο σημαίνει ότι έχει μεγάλη σημασία η συμμετοχή ή μη στις εκλογές συνδυασμών που μπορεί μεν να μην έχουν ελπίδα επικρατήσεως, μπορούν όμως να επηρεάσουν τη σειρά κατατάξεως των ισχυρών υποψηφίων, καθώς έχουν ισχυρή απήχηση στους δυναμικούς ψηφοφόρους τους.

Ειδικότερα στον μητροπολιτικό δήμο της Κωνσταντινούπολης η απήχηση δύο υποψηφίων χωρίς ελπίδες εκλογής θα έχει αποφασιστική επιρροή στο τελικό αποτέλεσμα. Από τη μία η υποψηφιότητα των Μεράλ Ντανίς-Μπεστάς και Μουράτ Τσεπνί υπό την αιγίδα του φιλοκουρδικού κόμματος DEM απειλεί να στερήσει από τον Εκρέμ Ιμάμογλου την ψήφο των κουρδικής καταγωγής δημοτών της Κωνσταντινούπολης η οποία αποδείχθηκε κρίσιμη για την επικράτησή του κατά τις εκλογές του Μαρτίου 2019. Από την άλλη η υποψηφιότητα του Μεχμέτ Αλτιντζόζ υπό

την αιγίδα του ισλαμιστικού Νέου Κόμματος Ευμερίας (YRP) απειλεί να πλιξίει την εκλογική απήχηση του υποψηφίου του κυβερνητικού συνασπισμού Μουράτ Κουρούμ μεταξύ των υπερσυντηρητικών ψηφοφόρων οι οποίοι παραδοσιακά συντάσσονταν με τις βουλές του τούρκου προέδρου. Ούτε το τότε φιλοκουρδικό κόμμα HDP ούτε το YRP είχαν συμμετάσχει με δικούς τους υποψηφίους κατά τις δημοτικές εκλογές του Μαρτίου 2019, καθώς είχαν υποστηρίξει τις υποψηφιότητες Ιμάμογλου και Γιλντιρίμ αντιστοίχως.

ΠΩΣ ΞΕΠΗΓΑΙ η αλλαγή πλεύσεως των δύο κομμάτων; Όσον αφορά το φιλοκουρδικό κόμμα, βάρυναν αποφασιστικές οι σημαντικές απώλειες στις περυσινές βουλευτικές εκλογές, η ήττα του υποστηρικθέντος κοινού υποψηφίου της αντιπο

λίτευσεως Κεμάλ Κιλτσιντάρογλου στις προεδρικές εκλογές αλλά και η αποκάλυψη ότι ο τελευταίος είχε συνάψει μυστική συμφωνία με τον ηγέτη του ακροδεξιού, ξενοφοβικού «Κόμματος Νίκης» Ουμίτ Οζνταγ μεταξύ των δύο γύρων των προεδρικών εκλογών υποσχόμενος στην Ακροδεξιά τον έλεγχο του κρατικού μηχανισμού σε περίπτωση νίκης του. Η στάση του αιφνιδίασε και εξόργισε τους ιθύνοντες του φιλοκουρδικού κόμματος οι οποίοι άρχισαν πλέον να τηρούν πολιτική ίσων αποστάσεων μεταξύ κυβερνήσεως και αξιωματικής αντιπολίτευσεως, και να αρνούνται την υποστήριξη των υποψηφίων της αξιωματικής αντιπολίτευσεως στις δημοτικές εκλογές, ακόμη και σε περιπτώσεις όπως αυτές της Κωνσταντινούπολης και της Σμύρνης στις οποίες οι υποψήφιοι είχαν εμπεδώσει ως

δήμαρχοι σχέσεις εμπιστοσύνης με το κουρδικό στοιχείο. Όσον αφορά το ισλαμιστικό YRP, στην απόφαση έπαιξε σημαντικό ρόλο η πρόθεση του ηγέτη του Φάτιχ Ερμπακάν, υιού του ιστορικού ηγέτη του φιλικού Ισλάμ της Τουρκίας Νετζμετίν Ερμπακάν, να υπογραμμίσει την πολιτική παρούσα του και να διεκδικήσει θέση στον αγώνα διαδοχής του προέδρου Ερντογάν, όποτε αυτός προκύψει.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΟΜΩΣ και ένα τελευταίο εμπόδιο που καλείται να υπερβεί ο Εκρέμ Ιμάμογλου. Αυτό είναι η απροθυμία του στενού πυρήνος στελεχών περί τον Κεμάλ Κιλτσιντάρογλου να συμβάλουν ουσιαστικά σε μια εκλογική επιτυχία η οποία θα τερμάτιζε κάθε ελπίδα επιστροφής τους στην ηγεσία του Ρεπουμπλικανικού Λαϊκού Κόμματος. Εν αντιθέσει με τις εκλογές του 2019 οι οποίες και τον ανέδειξαν στο πολιτικό προσκήνιο, κατά τις αυριανές εκλογές ο κ. Ιμάμογλου θα πρέπει να στηριχθεί αποκλειστικά στις δικές του δυνάμεις και να αποδείξει τις ηγετικές του αρετές.

Ο Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης είναι αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Μπιλκεντ και επικεφαλής του Προγράμματος Τουρκίας στο Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)

Ο Ήμαρχος της Κωνσταντινούπολης Εκρέμ Ιμάμογλου μιλάει σε οπαδούς του κατά τη διάρκεια προεκλογικής εκδήλωσης ενόψει των δημοτικών εκλογών